

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

Кашена Н.Б., д-р екон. наук, проф.

Яцюк О.В., аспірант

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Попри всі виклики сьогодення інноваційне підприємництво відіграє ключову роль у зовнішньоекономічній діяльності та є динамічною рушійною силою економічного зростання та розвитку, особливо у сфері міжнародної торгівлі. Підприємці-новатори привносять свіжі ідеї та створюють нові можливості, які стимулюють продуктивність, підвищують конкурентоспроможність та створюють робочі місця. Виводячи на зарубіжні ринки нові продукти, послуги та процеси, вони сприяють розширенню світової економіки.

На міжнародній арені інновації є вирішальним чинником підтримки конкурентоспроможності. Підприємницькі структури, які віддають пріоритет інноваціям, набувають конкурентної переваги, пропонуючи унікальні продукти чи послуги, та можливості процвітання в умовах глобальної конкуренції в міжнародній торгівлі.

Визначальними особливостями інноваційного підприємництва є новаторство, ризик і невизначеність, постійне вдосконалення, конкурентоспроможність, співпраця та соціальна відповідальність. Саме вони забезпечують його переваги в сфері зовнішньоекономічної діяльності, зокрема:

– адаптивність до змін ринку (гнучкість, креативне мислення і здатність швидко розпізнавати наявні тенденції і запити споживачів, дозволяють інноваційно орієнтованим підприємствам бути на крок попереду у використанні можливостей, що з'являються на міжнародному ринку, гарантує актуальність і конкурентоспроможність їх бізнесу);

– розвиток нових продуктів та послуг (уміння виявляти прогалини на ринку та розробляти творчі рішення для задоволення незадоволених потреб на підставі впровадження інновацій для створення нових продуктів та послуг, формують унікальні ціннісні пропозиції та привертають увагу вітчизняних і міжнародних споживачів);

– вдосконалення виробничих процесів (постійний пошук способів поліпшення бізнес-процесів, оптимізації операцій та ефективності, скорочення витрат тощо задля підвищення

продуктивності та забезпечення більш якісних результатів, гарантує можливість ефективної конкуренції на міжнародних ринках і найкраще співвідношення ціни та якості грошей клієнтів).

Основними трендами змін у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємств, що визначають подальші вектори розвитку інноваційного підприємництва є:

– розвиток цифрових технологій. Цифрові технології революціонізують ландшафт міжнародної торгівлі, відкриваючи нові можливості для інноваційного підприємництва. Зростання електронної комерції, цифрових платформ та аналізу даних відкрило для бізнесу величезний глобальний ринок. Новатори, які мають вигоду з цих цифрових тенденцій, можуть охопити ширшу клієнтську базу, оптимізувати логістику та створити ефективні ланцюжки поставок;

– сталий розвиток та екологічна відповідальність. Акцент на сталому розвитку та екологічній відповідальності, використання екологічно чистих методів і технологій виробництва, пропозиція екологічно безпечних продуктів і послуг забезпечує конкурентні переваги, гарантує, що бізнес не тільки буде прибутковим, а й сприятиме кращому майбутньому нашої планети.

Провідними векторами розвитку інноваційного підприємництва у зовнішньоекономічній діяльності, що дозволяють бізнесу освоювати світові можливості та нові способи інтеграції до світового ринку, слугують експорт та імпорт інновацій, міжнародне співробітництво та партнерство. Так, експорт інновацій забезпечує можливість розширення бізнесу і виходу на інші ринки. Пропозиція унікальних продуктів та послуг може залучити іноземних клієнтів та збільшити глобальну помітність. У той же час, імпорт інновацій дозволяє бізнесу використовувати кращі практики, технології та ідеї з інших країн для поліпшення свого конкурентного становища. Що ж до міжнародного співробітництва та партнерства, то сучасні дослідження, обмін досвідом та контакти з іноземними партнерами можуть сприяти створенню нових ідей та продуктів.

На завершення зазначимо, що ефективний розвиток системи зовнішньоекономічних відносин є передумовою економічного зростання України. Зовнішньоекономічна діяльність позитивно сприяє розвитку експортного потенціалу та пошуку шляхів ефективного налагоджування торговельних зв'язків, забезпечуючи при цьому надійний захист своїх національних інтересів. Вирішальну роль у формуванні позитивних тенденцій в цій сфері відіграє інноваційне підприємництво. Його успішність визначається гнучкістю, творчим підходом та здатністю до аналізу ринку та інновацій.